

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

8
5-22

118

9011

2003

50-42.

8 (082)
5-20

8
5-22 4/

38

ԾԱՂԿԱԲԱՂ

ՅՕՏԱԲԱԶԳԻ ԶԵՐԹՈՂԱՅ

Ա.

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՐԱԳԱՅ

1001
2057
P

Սոյն գիրքը կը նուրբիմ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՏԻՆՈՒԳԱՐԱՆԻՆ

ԱՆՈՒՆ
THE ARMENIAN
 ՇՆՆՅԷ
 ՈՍԿԱՍ

THE ARMENIAN EVANGELICAL CHURCH
152 EAST 34th STREET
NEW YORK N.Y.

MADAME VICTOR HUGO

SOUVENIR DE SES NOCES.

Le jour où cet époux, comme un vendangeur ivre,
Dans son humble maison t'entraîna par la main,
Je m'assis à la table où Dieu vous menait vivre,
Et le vin de l'ivresse arrosa notre pain.

La nature servait cette amoureuse agape;
Tout était miel et lait, fleurs, feuillages et fruits,
Et l'anneau nuptial s'échangeait sur la nappe,
Premier chaînon doré de la chaîne des nuits!

Psyché de cette cène où s'éveilla ton âme,
Tes yeux noirs regardaient avec étonnement,
Sur le front de l'époux tout transpercé de flamme,
Je ne sais quel rayon d'un plus pur élément:

C'était l'ardent brasier qui consume la vie,
Qui fait la flamme ailleurs, le charbon ici-bas!
Et tu te demandais, incertaine et ravie:
Est-ce une âme? Est-ce un feu? . . . Mais tu ne tremblais pas.

Et la nuit s'écoulait dans ces chastes délires,
Et l'amour sous la table entrelaçait vos doigts,
Et les passants surpris entendaient ces deux lyres,
Dont l'une chante encore, et dont l'autre est sans voix . . .

ԱՌ

ՏԻԿԻՆ ՎԻՔՓՕՌ ՀԻԻԿՕ

ՅԻՇՍԱԿ ՀՍՐՍԱՆԵԱՑՆ

Յաւուր յորում փեսայն այն՝ որպէս արբեալ ոք այգեկուծ՝
Ի խոնարհն իւր՝ ի սուն ըզքեզ ձըգեաց ըզձեռանէ,
Բազմեցայ ՚ի սեղանն յոր զքեզ Աստուած ածէր առ կեանս,
Եւ անապակն արբեցութեան գինին ըզմեր առողեաց հաց:

Հարկանէր ընութիւն ըսպաս սիրապատարն այն ագապաց .
Ամենայն ինչ մեզր էր անդ՝ կաթն եւ ծաղիկ՝ սաղարթ՝ պըտուղ .
Մատանին հարսանեկան փոխանակէր ընդ մատանուցն,
Նըղթային գիշերաց առաջին օղ ոսկեղինիկ:

Փսիքէ ընթրեացն այնողիկ, ուր արծարծեալ զարթեաւ հողիզ,
Աչկունք քո թոյրաթուխք նրկատէին հիացմամբ,
Ի ճակատն անդ փեսային՝ յոր ըոց համակ անցանէր թափ՝
Որպիսի ինչ չըզխտեմ ճաճանչ տարեր մաքրազունի:

Խարոյկն էր այն հրաբորբոք որ ըսպառեալ ծախէն ըզկեանս,
Որ ըզբոց կայծականց այլուր գործէ, զածուխն աստէն .
Եւ դու ընդ միտաբզ ասէիր, տարակուսեալ եւ այլ յայլմէ .
Հողի արդեօք է այդ կամ հուր . . . : Բայց ոչ զբողի հարկանէիր:

Եւ սահեալ անցանէր գիշերն ՚ի սուրբ յայն զառանցանս .
Սէր ըզմատունազ ընդ իրեար զուգախառնէր ընդ սեղանով,
Եւ անցաւորք զարմացեալք կային կըրկին քնարացն ՚ի լուր,
Յորոց մին երգէ տակաւ, եւ միւսն անձայն կայ եւ լըրիկ:

Et quand du dernier vin la coupe fut vidée,
 J'effeuillai dans mon verre un bouton de jasmin;
 Puis je sentis mon cœur mordu par une idée,
 Et je sortis d'hier en redoutant demain!

.....

Et maintenant je viens, convive sans couronne,
 Redemander ma place à la table de deuil;
 Il est nuit, et j'entends sous les souffles d'automne
 Le stupide Océan hurler contre un écueil!

N'importe; asseyons-nous! Il est fier, tu fus tendre!
 —Que vas-tu nous servir, ô femme de douleurs?
 Où brûlèrent deux cœurs, il reste un peu de cendre:
 Trempons-là d'une larme! -- Et c'est le pain des pleurs!

LAMARTINE

3 Juin 1836

Եւ յորժամ վերջին գինւոյն բաժակ հատեալ դատարկեցաւ,
 Ըզկոկոնի յաստըկան թերթս յիմ գաւաթ թօթափեցի:
 Եւ ըզսիրտս ըզգացի յետոյ խոկմամբ իւր խածեալ,
 Եւ ելի յերկէն՝ ահաբեկեալ վասըն վաղուին:

.....

Եւ ահա դամ կոչնական ես արդ կասուտ 'ի պըսակէ,
 Ի սրգոյ սեղանն անդրէն խընդրել զտեղին իմ վերըստին:
 Է գիշեր, եւ լու լինի ինձ ընդ շքնչովք աշնանայնովք
 Ապուշն Ովկիան՝ ոռնամըռունչ կոծեալ ընդ խուրթ:

Ձի փոյթ, եկայք, բազմեսցուք: Նա խրոխտ է՝ դու եղեր գողարիկ.
 — Ձինչ արդեօք պաշտեսցես այսօր դու մեզ, սվ կին ցաւոց.
 Ուր կըրկին ձենճերեցան սիրտք՝ անդ մընայ խոռն մի աճիւն.
 Յարտօսըր մի թացցուք մեք զայն. Եւ իցէ այն հացն արտասուաց:

ԼԱՄԱՐՏԻՆ

5 Յունիս 1836

BLESSURE

A

Il est de ces beaux yeux qui font défaillir l'âme,
Qui mettent la folie au cerveau le plus sain;
Qui troublent tout en vous, raison, ferme dessein;
Qui vous rendent semblable à la mobile lame;

Qui dardent, vrais soleils, de longs rayons de flamme;
Qui, ruches de regards, en lancent un essaim;
Qui, certains de leurs coups, vous traversent le sein,
Acérés et brillants comme une double lame.

Il est des cœurs naïfs, tendres et palpitants,
Qui, déchirés ainsi, saignent longtemps, longtemps,
Et ne peuvent fermer leur blessure imprévue.

Ces yeux dont les regards vous blessent à ce point,
Ces yeux, vous les avez; et moi qui vous ai vue,
Moi, j'ai le pauvre cœur qui ne s'en guérit point.

BOULAY-PATY

ՎԷՐԻՔ

ԱՌ

Են աչկունք գեղեցիկք որք ըզհոգւով բերեն թալուկ,
Որ զխօղութիւն արկանեն յառողջագոյն խելապատակ .
Որ զամենայն ինչ 'ի մեզ խռովեն, ըղբան, զխորհուրդ հաստատ,
Որք ըզմեզ երերուն կացուցանեն նըման ալույ :

Որք հատանեն, ճըշմարիտ արիւիք, բոցոյ ճաճանչս երկար,
Որք՝ փեթակք հայեցուածոց՝ հոյլս արձակեն ակնարկութեանց .
Որք վատանք յիւրեանց հարուածս, ընդ լանջըս մեր անցանեն թափ,
Սըրամըխեալք եւ շողջողունք զերդ երկսայրի պողովատիկ :

Են սիրտք անկեղծիկք, գորովալիցք եւ բարախունք,
Որք այսպէս խոցահարեալք՝ արիւնանան երկար երկար,
Եւ 'ի կընքել ըզյեզակարծ զիւրեանց ըզվէրս են անկարողք :

Ջաչկունան այն՝ ոյց հայեցուածք ըզմեզ այնչափ վիրաւորեն՝
Դու զաչկունարն զայնտօսիկ ունիս, եւ ես՝ որ գընդ տեսի՝
Ես՝ ըզհէքն ունիմ ըզսիրտ որ 'ի նոցունց մընայ անբոյժ :

ՊՈՒԼԷՅ-ԲԱՍԻ

A LA BEAUTÉ

Beauté, ne chéris pas quelque vulgaire humain!
 Fais éclore au soleil la rose parfumée!
 Au talent qu'on admire, unis ta grâce aimée;
 Aujourd'hui fais-le vivre, et vis par lui demain!

Tends ta main lisse et blanche à quelque illustre main!
 Au souffle d'un cœur fier tiens ton âme allumée!
 Choisis-le bien ce nom dont tu seras nommée!
 Qu'avec le grand, le beau contracte un noble hymen!

La beauté pour époux doit avoir le génie!
 O femme, comprends donc cette sainte harmonie,
 Alliance qui seule a la durée en soi!

Qu'il te vaille, ô beauté, l'être à qui tu te livres!
 Adore le poëte; et tu verras ses livres
 Eterniser les vers qu'il aura faits pour toi!

BOULAY-PATY

ԱՌ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ

Մի գնասարակ զոք մահացու սիրեսցես, ո՛վ գեղեցկութիւն:
 Տուր անուշահոտ վարդին վրթթիւ 'ի յարեւու:
 Ընդ հանճար յոր զարմանամք, զօդեան զչընորհսրդ սիրելիս:
 Ըզնա դու կեցո՞ այսօր, եւ կեաց վաղիւ նովաւ:

Ջձեռնդ ողորկ եւ ըսպիտակ, կարկառ առ աջ ականաւոր:
 Խրոխա եւ վեհ սըրտի 'ի շունչ կալ ըզհողիդ վառ եւ բորբոք:
 Բարեոք ընտրեան դու զանուն յոր անուանեալ յորջորջիցիս:
 Գեղեցիկն ընդ մեծին ազնւական կոեսցէ հիմէն:

Գեղեցկութեան է արժան գնանճար ածել իւր 'ի փեսայ:
 Ո՛վ կին՝ լեր խելամուտա զաշնակութեանս այսմիկ սըրբոյ:
 Դաշն ուխտի՛ որ միայն ունի յինքեան զսեւողութիւն:

Քեզ արժանի լիցի, ո՛վ գեղ, էակն ում տաս դու զանձըն քո:
 Պաշտեցիր ըզքերթող եւ ըզնորին տեսցես զմատեանս
 Յանմահութիւն ըզտազան ածել՝ զոգեալսըն քեզ առ ի նմանէն:

ՊՈՒԼԵՑ—ԲԱԹԻ

OH! LA CONNAISSEZ-VOUS?

Oh! la connaissez-vous? Elle est grande, elle est blanche;
 Elle a de petits pieds, de longs doigts ravissants,
 Elle rêve, le soir, sous les bois gémissants;
 Elle chérit les vers où l'âme à flots s'épanche;

Sous le poids de son cœur son jeune corps se penche;
 Son étrange beauté ne parle point aux sens;
 Sa démarche timide a des pas languissants;
 Son haleine a la fraîche odeur de la pervenche;

Elle a la bouche rose, et des mots expressifs;
 Elle a de grands yeux noirs en amande et pensifs,
 Avec un front de lis sous sa tresse dorée.

Oui, mais, ô désespoir dont je deviendrai fou!
 Je ne la connais point, cette belle adorée.
 Elle est bien loin, là-bas . . . bien loin . . . je ne sais où!

BOULAY-PATY

Ո՛՛Հ, ԸԶՆԱ ՃԱՆԱԶԻՑԻ՞Ք

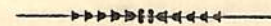
Ո՛հ, ըզնա ճանաչիցէք: Մեծահասակ է եւ սպիտակ.
 Ոստ ունի մանրիկս, մատուռս երկայն դարմանագեղ.
 Յերազէ երեկորին յանտառս մայրեաց հեծեծամուռնչ.
 Սիրէ ըզտաղս՝ յոր զեղու ուղխինահոս հողին յորդոր:

Ընդ բեռամբ սրբոին կըքեալ հակի մարմնըն դեռարոյս.
 Չազդէ բընաւ ըզգայութեանց դեղեցկութիւն իւր նորաքանչ.
 Երկընչոտ գնացից իւրոց են քայլափոխք նըւաղականք.
 Շունչն՝ ըզզովազին ունի ըզբոյր կուսածաղկին:

Վարդափթիթ ունի բերան եւ ասացուածս աղզողական.
 Նըշածեւս ունի խոհուն աչկունըս մեծ եւ թոյրաթուխս.
 Ընդ վարսիւք ոսկեղինօք ծածկեալ ճակատ շուշանափայլ:

Այո՛, բայց հվ անյուսութեանս՝ որ խելացնոր զիս արասցէ,
 Ըզնա բընաւ ճանաչեմ ոչ, ըզպաշտեցեալն այն գեղաղէչ.
 Հեռի յոյժ է, ՚ի բացեայ անդ . . . յոյժ հեռի . . . չըզխտեմ ուր:

ՊՈՒԼԷՑ-ԲԱԹԻ

VERS SUR UN ALBUM

Le livre de la vie est le livre suprême
 Qu'on ne peut ni fermer ni rouvrir à son choix;
 Le passage attachant ne s'y lit pas deux fois,
 Mais le feuillet fatal se tourne de lui-même:
 On voudrait revenir à la page où l'on aime,
 Et la page où l'on meurt est déjà sous nos doigts!

LAMARTINE

ՏԱՂԲ ԳՐԵԱԼԲ Ի ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԻ ՄԻՈՒՄ

Կենացըն դըպրութիւն՝ է դերագոյնըն մատեան
 Զոր չէ ումեք ըստ հաճոյս խրփել եւ կամ բանալ անդրէն .
 Ոչ ըղհատուածն յանկուցիչ ընթեռնու ոք կըրկին անգամ,
 Այլ օրհասական սակայն քարտէղն ինքնին դառնայ .
 Կամի մարդ վերըստին դալ այսրէն յէջն յորում սիրէ ,
 Եւ էջն յոր մեռանիմք՝ կայ ընդ մատամբք մերովք արդէն :

ԼԱՄԱՐՏԻՆ

A UN CHEVEU BLANC

O premier cheveu blanc de sa tête dorée,
 Pauvre cheveu flétri du côté de son cœur,
 O toi qu'a fait vieillir bien moins le temps vainqueur
 Que le sentiment vrai de cette âme adorée,

Je lis dans ta pâleur une histoire ignorée
 D'un amour trop profond pour ce monde moqueur.
 Tu sembles un accord resté d'un divin cœur.
 Que ta blancheur par moi soit toujours honorée!

Combien il a fallu de langoureux souci,
 Cheveu d'un jeune front, pour te changer ainsi,
 Dans de si blonds cheveux, à l'âge de la joie!

Chaque tendre penser que tu me fais venir
 Est un son triste et doux; et ta neigeuse soie
 Sert de corde argentée au luth du souvenir.

BOULAY-PATY

ԱՌ ՀԵՐ ՄԻ ՍՊԻՏԱԿ

Ո՛վ առաջին ըսպիտակ հեր՝ ոսկեղինիկ իւրոյ գըլխոյն ,
 Թըշուառ հեր , թառամեալ խամրեալ սըրտին ի կողմանէ ,
 Ո՛վ զոր ոչ այնչափ ծերացոյց ժամանակին կար յաղթական ,
 Որչափ անսուտ ըզգացումն հոգւոյն այնմիկ պաշտեցելոյ :

Ընթեռնում 'ի տըժողունեալ մոյնդ անծանօթ ինչ պատմութիւն ,
 Միւրոյ ում ոչ հասու լինել ըսէ աշխարհս այս այսպանող .
 Թըւիս նըւագ մընացեալ յաստուածային երգոց պարուց .
 Պատուեսցի յարածամ սպիտակութիւն քո առ Ք յինէն .

Որքաննանց պէտք եղեն խանդաղակաթ հողածութեանց ,
 Նորածաղիկ ճակատու հեր , առ ի փոխել այսպէս ըզքեզ՝
 Ի մէջ այնքան դեղձան վարսից , յուրախութեան հասակին տիս :

Մէն մի խորհուրդ գորովալից զոր դու ի միտս իմ արկանես ,
 Է ձայն տըխուր եւ անուշակ , եւ ձիւնախառըն քո մետաքս՝
 Արծաթեղէն լիցի թեկ փանդուան ուշոյ յիշատակի :

ՊՈՒԼԵՑ-ԲԱԹԻ

Ove un soave sguardo, un dolce riso
 Sfavilla, ivi m'appar la donna mia,
 E a que' noti segnali io la ravviso,
 Benchè ahi! tanto da me lontana or sia.

Tra il popol denso ne' teatri assiso,
 O musica mi vinca o poesia,
 Da tutte umane qualità diviso
 Vola il pensiero a lei per corta via.

Tra le fronde di tacita foresta
 Se un raggio trapelar di luna io miro,
 Mi par vederla che mi guardi mesta.

Allor più tra le folte ombre m'aggio,
 Le parlo, nè risponde ella all'inchiesta,
 Ma sul core mi piomba il suo sospiro.

LUIGI CARRER

Ուր քաղցուհին նայեաց, ուր ծաղր անուշակ
 Փայլատակէ, տիկինն իմ ինձ երեւի,
 Եւ յայն ծանօթ նըշանս ըղնա ճանաչեմ,
 Թէպէտ այնչափ այժմ, սէ, հեռի է յինէն:

Ընդ խուռնախիտ նըստեալ ամբոխն ի թատերս,
 Ի նըւազաց կամ ի տաղից թէ յաղթիմ,
 Ի բնաւ զատեալ հանդամանաց մարդկայնոց
 Միտք իմ սլանան առ ինքն ընդ սուղ ճանապարհ:

Թէ ընդ սողարթս անձայն եւ լուռ անտաղի
 Նըշմարիցեմ կաթեալ նըշոյլ ինչ լուսոյ,
 Թուիմ տեսանել զնա զի հայի յիս տըրտում:

Յայնժամ ընդ թաւ եւս ընդ ըստուերս ես յածիմ.
 Խօսիմ առ նա, հարցմանս չըտայ պատասխան,
 Բայց ըզտըրտիւս հառաչք նորին ճանրանան:

ԼՈՒԻՃԻ ԳԱՐՐԵՐ

1001
2051

A SE STESSO

Or poserai per sempre,
 Stanco mio cor. Peri l'inganno estremo,
 Ch'eterno io mi credei. Peri. Ben sento,
 In noi di cari inganni,
 Non che la speme, il desiderio è spento.
 Posa per sempre. Assai
 Palpitasti. Non val cosa nessuna
 I moti tuoi, nè di sospiri è degna
 La terra. Amaro e noia
 La vita, altro mai nulla; e fango è il mondo.
 T'acqueta omai. Dispera
 L'ultima volta. Al gener nostro il fato
 Non donò che il morire. Omai disprezza
 Te, la natura, il brutto
 Poder che, ascoso, a comun danno impera,
 E l'infinita vanità del tutto.

LEOPARDI

ԱՌ ԱՆՁՆ ԻՒՐ

Այժմ հանգիցես ի սպառ, հիլ սիրտ իմ խոնջեալ:
 Կորեան պատիրքն յետին՝ զոր ես կարծէի
 Անմահականս: Կորեանս: Կարի քաջ ըզգամ,
 Քէ ի մեզ քաղցր եւ սիրային պատրանաց՝
 Ոչ յոյն եւեթ այլ եւ փափագն իսկ չիջաւ:
 Հանդիւր ի սպառ: Կարի իսկ շատ տրտիեցեր:
 Զիք ինչ քոյոցըզ բարախմանց արժանի,
 Եւ ոչ երկիրս հառաչանաց է արժանս:
 Կեանք չեն ինչ այլ՝ բացց դառնութիւն եւ տաղտուկ:
 Տիրժ է աշխարհ: Այսուհետեւ հանդարտեաց:
 Յուսակըտուր լեր ըզվերջին զայս նըւազ:
 Բազդ զմեռանել լոկ պարզեւեաց մեր սեռի:
 Այսուհետեւ անարդեան զանձն, ըզքնութիւն,
 Ըզգորութիւնն այն անհեթեթ՝ որ թաքուն
 Տիրէ ի վնաս հասարակաց եւ ի սոյժ,
 Եւ զանսահման ունայնութիւն բընաւից:

ԼԷՈՓԱՐՏԻ

Ceux qui vivent, ce sont ceux qui luttent; ce sont
 Ceux dont un dessein ferme emplit l'âme et le front,
 Ceux qui d'un haut destin gravissent l'âpre cime,
 Ceux qui marchent pensifs, épris d'un but sublime,
 Ayant devant les yeux sans cesse, nuit et jour,
 Ou quelque saint labeur ou quelque grand amour.
 C'est le prophète saint prosterné devant l'arche,
 C'est le travailleur, pâtre, ouvrier, patriarche,
 Ceux dont le cœur est bon, ceux dont les jours sont pleins,
 Ceux-là vivent, Seigneur! Les autres, je les plains.
 Car de son vague ennui le néant les enivre,
 Car le plus lourd fardeau, c'est d'exister sans vivre.
 Inutiles, épars, ils traînent ici-bas
 Le sombre accablement d'être en ne pensant pas.
 Ils s'appellent vulgus, plebs, la tourbe, la foule.
 Ils sont ce qui murmure, applaudit, siffle, coule,
 Bat des mains, foule aux pieds, bâille, dit oui, dit non,
 N'a jamais de figure et n'a jamais de nom;
 Troupeau qui va, revient, juge, absout, délibère,
 Détruit, prêt à Marat comme prêt à Tibère,
 Foule triste, joyeuse, habits dorés, bras nus,
 Péle-mêle, et poussée aux gouffres inconnus.
 Ils sont les passants froids, sans but, sans nœud, sans âge;
 Le bas du genre humain qui s'écroule en nuage;
 Ceux qu'on ne connaît pas, ceux qu'on ne compte pas,
 Ceux qui perdent les mots, les volontés, les pas.
 L'ombre obscure autour d'eux se prolonge et recule;

Ա. յնորիկ կեան՝ որ մըրցեալ պատերազմին . կեան այնորիկ ,
 Զոյց խորհուրդ իմն հաստատուն լընու գնորին եւ ըզճակատ ,
 Որք բարձու ճակատադրի մագլին 'ի վեր ընդ ծագ զըժնեայ ,
 Որք զընան մըտախոհք , հարեալք վըսեմ 'ի նըպատակ ,
 Ունելով հանդէպ աչաց , անդուլ ըզտիւ եւ ըզդիշեր ,
 Կամ զերկ ինչ սըրբութեան եւ կամ ըզմեծ տարփումն սիրոյ :
 Տեսանողըն սուրբ անկեալ տապանակին առաջի ,
 Աշխատաւորն , անդէորդ կամ գործաւոր կամ հայրապետ ,
 Որոց սիրան է բարի , ոյց թաթաղուն լի են աւուրք ,
 Կելով կեան այնորիկ , Տէր . այլոց բնաւից կարգամ աւաղ .
 Զի ոչինչն յիւր տարտամ տաղտուկ զնոսին արբուցանէ ,
 Զի անկեանք գոյութիւն է ծանրագոյնն 'ի բեռանց .
 Անօգուտք , վայրավատինք , ձըզեալ տանին աստէն ընդ քարշ
 Ըզմըթաղգած անձկութիւն անմըտածող կենդանութեան .
 Յորջորջին խուժան , ռամիկ , խառնիճաղանջ կամ բազմամբոխ ,
 Են որ ինչ մըռմըռայ , ծափս հարկանէ , սուլէ , հոսի ,
 Կայթէ ձեռօք , յօրանջէ , կոխէ , սսէ այն կամ ոչ .
 Երբէք նորա չիք կերպարան եւ բնաւ չունի երբէք անուն .
 Հօտ որ երթայ , դառնայ , դատէ , առնէ խորհուրդ եւ արձակէ ,
 Քանդէ , յօժար 'ի Մարա որպէս յօժար եւ 'ի Տիրեր .
 Ամբոխ թախճեալ , խընդալից , ըզդեստք ոսկի , թեւք հոլանիք ,
 Խառն 'ի խուռն եւ մըղեալ կուռ յանձանօթ վիհս անդընդոց :
 Անցաւորք են ցուրտք , անդօղք , աննըպատակք եւ անհասակք ,
 Ըստորինքն մարդկային ազգի փլուզեալք ամպանըման ,
 Որք ոչ ճանաչին , որք 'ի համար անկանին ոչ ,
 Որք ըզբառս եւ ըզկամս , ըզբայլս ոսից կորուսանեն .
 Ըստուեր մըռայլ ըզնորք շուրջ յերկարի եւ նահանջէ .

Ils n'ont du plein midi qu'un lointain crépuscule,
Car, jetant au hasard les cris, les voix, le bruit,
Ils errent près du bord sinistre de la nuit.

Quoi! ne point aimer! suivre une morne carrière
Sans un songe en avant, sans un deuil en arrière!
Quoi! marcher devant soi sans savoir où l'on va!
Rire de Jupiter sans croire à Jéhova!
Regarder sans respect l'astre, la fleur, la femme!
Toujours vouloir le corps, ne jamais chercher l'âme!
Pour de vains résultats faire de vains efforts!
N'attendre rien d'en haut! ciel! oublier les morts!
Oh! non, je ne suis point de ceux-là! grands, prospères,
Fiers, puissants, ou cachés dans d'immondes repaires,
Je les fuis, et je crains leurs sentiers détestés;
Et j'aimerais mieux être, ô fourmis des cités,
Tourbe, foule, hommes faux, cœurs morts, races déchues,
Un arbre dans les bois qu'une âme en vos cohues!

Paris, Décembre 1848

VICTOR HUGO

Աղհեռաւոր լոկ վերջալոյս ունին պայծառ միջօրէի,
Զի յախուսն արձակեալ շըշուկ եւ ձայն եւ աղաղակ,
Թափառին մահազուշակ մերձ ի դարափըն գիշերոյ:

Զխմրդ . ոչ սիրել բընաւ . ընդ ասպարէզ երթալ սըխուր ,
Զուշեւրով ի հանդիպոյ երազ , ոչ սուգ ինչ ի յետկոյս .
Զխմրդ . գընալ առաջի անձանց , անգէտք թէ ուր երթամք ,
Ծաղր աւնել զՍրամազդաւ , ոչ յնոլիս հաւատացեալ .
Անպատկառ արձակել ակն յաստեղս , ի կին եւ ի ծաղիկ .
Միշտ ըզհեա կըրթիլ մարմնոյն , ըզհողին ոչ խընդրել երբէք ,
Վասն ունայն արդեանց յունայն թեւակոխել 'ի ճըգնութիւնս .
Զուշեւր իմիք ակն 'ի վերուստ , երկինք , զմեռեալս մոռանալ .
Ո՛հ , ոչ , ես չեմ ի նոցանէ . իցեն նոքա մեծք , բարեբասսք ,
Գոռողք , չըզօրք կամ ի պիղծ որջըս զօղեալք . խուսեալ փախչիմ
Ի նոցանէ , եւ յատեղաց խիթամ նոցին ճանապարհաց ,
Եւ առաւել լաւ իցէ ինձ գոլ , ո՛վ մըրջիւնք դուք քաղաքաց ,
Խառնաղանջ , ամբոխ , արք կեղծք , մեռեալ սիրտք , ցեղք վատթարացեալք ,
Ծառ մի յանտաւըս մայրեաց՝ քան թէ հողի ի ձեր խուժան :

Բարիզ , գեկտեմբեր 1848

Վ.Ի.ԳԹ.ՕՈՒ ԶԻԻԿՕ

Ov'è il dolce sorriso, e la giuliva
 Aria del volto, ond' eri tu si bella,
 Quando sotto una vite che fioriva
 Te vidi in prima allegra verginella?

Or non più l'aër mattutino avviva,
 Armonizzando, tua gentil favella,
 Come quando sonar lunge s'udiva
 Di lieti canti la romita cella.

Oh s'öavi memorie! Or ami i foschi
 Viali, e muta siedì all'ombre meste;
 Muta, e col pianto la tua doglia allievi.

Oh poggi! oh fonti! oh solitarii boschi!
 Dovean le gioie mie fuggir si preste?
 Ah che i felici di son i più brevi!

LUIGI CARRER

Ո՞ւր է ժըպիտն այն քաղցրունակ եւ զըւարթ
 Տեսիլ դիմաց, յոր դու այնչափ գեղեցիկ
 Էիր՝ յորժամ ընդ ծաղկաւէտ ընդ որթով
 Ըղքեղ ի նուազ տեսի նախկին, կոյս ուրախ:

Ոչ եւս արդ սիւգ սուաւօտին արծարծէ՝
 Դաշնակելով՝ ըղքընքչենի քո բարբառ,
 Որպէս յորժամ յունկըն հընչէր ի բացեայ
 Ձըւարթ երգովք՝ առանձնակայն օթեւան:

Ո՞վ յիշատակք քաղցրունք: Ձուդիս արդ նըսեմ
 Սիրես, եւ լուռ բաղմիս յըստուերըս արխուր:
 Լուռ, եւ յարտօսը ըղքոյդ մեղմես դու ըզվէշտ:

Ո՞վ լերինք, ո՞վ աղբերք, մայրիք մենաւորք,
 Ա՛յսքան արագք բերկրանքս էին խուսելոց:
 Ո՞հ զի՛ աւուրք երջանիկք են կարճագոյնք:

ԼՈՒԻՃԻ ԳԱՐՐԷՐ

O vegghi o dorma, a me sempre dinanzi
 Vieni, conforto dell'afflitto core;
 Che dico: vieni? In me pur sempre stanzi,
 Parte della mia vita e la migliore.

E già sorgi leggiadra, e già t'avanzi,
 E teco insiem co'suoi palpiti amore:
 La chioma ecco e la fronte, i vivi occhi, anzi
 Le vive stelle, e il bel bruno colore.

Ecco il collo, ecco il petto, e quella mano
 Morbida e breve, che accennando parmi
 Dir voglia: fedel mio, che indugio è questo?

Ond'io dai duri miei lacci lontano
 Credo volarne, e a te presso posarmi,
 In te vivo soltanto e morto al resto.

LUIGI CARRER

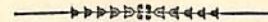
Թէ հրակիցես թէ ի քունն, միշտ իմ հանդէպ
 Գաս՝ մըխիթար տըրտմեցելու մըս սըրտի .
 Զքնչ ասեմ, գաս : Գու հանապաղ իսկ ես յիս ,
 Ո՛վ լաւագոյն իմոց կենացըս հատոր :

Ու ահա յառնես չըքնաղ, խաղաս դու յառաջ ,
 Եւ սէր իւրովքըն բարախմամբ զոյգ ընդ քեզ .
 Ահա հերաց վարսքն եւ ճակատ, աչք աշխոյժք՝
 Աստղունքն այն վառ եւ գեղեցիկ գոյնըն թուխ :

Ահաւասիկ ուշն, ահա ծոց եւ ձեռն այն
 Քընքուչ եւ մանր՝ որ նշանելով ինձ թըւի
 Կամել ասել . « Ըզմէ յամես, բարեկամ »

Ուստի հեռի յիմոց ես խիտ կապանաց
 Կարծեմ թըռչիլ եւ մերձ առ քեւ դադարել .
 Ի քեզ միայն կեամ եւ մտեալ եմ այլոց :

ԼՈՒԻՃԻ ԳԱՐՐԵՐ

Ave, dea, moriturus te salutat.

La mort et la beauté sont deux choses profondes
Qui contiennent tant d'ombre et d'azur, qu'on dirait
Deux sœurs, également terribles et fécondes,
Ayant la même énigme et le même secret.

O femmes, voix, regards, cheveux noirs, tresses blondes,
Vivez, je meurs! Ayez l'éclat, l'amour, l'attrait,
O perles que la mer mêle à ses grandes ondes,
O lumineux oiseaux de la sombre forêt!

Judith, nos deux destins sont plus près l'un de l'autre
Qu'on ne croirait, à voir mon visage et le vôtre;
Tout le divin abîme apparaît dans vos yeux.

Et moi, je sens le gouffre étoilé dans mon âme;
Nous sommes tous les deux voisins du ciel, madame,
Puisque vous êtes belle et puisque je suis vieux.

VICTOR HUGO

Ողջոյն քեզ, աստուածուհիդ, օրհասականն ողջունէ գքեզ:

Մահ, գեղեցկութիւն երկու են իրք ամենախորք,
Որք յինքեանրս սարբիակեն այնչափ ըստուեր, այնչափ կապոյտ,
Զի գողցես քորք են երկուք, զոյդ սոսկալիք եւ բեղմնաւորք,
Ունեկով ըզմի եւ նոյն առեղծըւած, ըզնոյն գաղտնիս:

Ո՛վ կանայք, ձայնք, հայեցուածք, հերք թոյրաթուխք, հիւսակք խարտեաչք,
Կեցլիք դուք, ես մեռանիմ: Լիցին ձեզ փայլ սէր եւ հրապոյր,
Ո՛վ մարդարիտք՝ զոր խառնէ ի մեծ կոհակըն Ովկիան,
Ո՛վ թըռչունք լուսատարմիկք նըսեմաստուեր ծառաստանին:

Յուդիթ, երկու ճակատագիրք մեր առաւել են հուպք միմեանց
Քան զոր մարդիկ կարծիցեն, զիմ կերպարանս տեսեալ եւ զքոյդ-
Աստուածային անդունդքն ողջոյն յականողիս քո երեւին:

Իսկ ես ի հոգիս զաստեղազարդն ըզզամ ըզվիհ.
Նրկաքանչիւր, սիլ աիկին, մեք եմք երկնից սահմանակիցք,
Քանզի դու եւ գեղեցիկ եւ ես անցեալ զաւուրբք եւ ծեր:

ՎԻՔԹՕՈՒ ՀԻԻԿՈ

MICHEL - ANGE

Que ton visage est triste et ton front amaigri,
Sublime Michel-Ange, ô vieux tailleur de pierre !
Nulle larme jamais n'a mouillé ta paupière:
Comme Dante, on dirait que tu n'as jamais ri.

Hélas! d'un lait trop fort la Muse t'a nourri,
L'art fut ton seul amour et prit ta vie entière;
Soixante ans tu courus une triple carrière
Sans reposer ton cœur sur un cœur attendri.

Pauvre Buonarotti! ton seul bonheur au monde
Fut d'imprimer au marbre une grandeur profonde,
Et, puissant comme Dieu, d'effrayer comme lui:

Aussi, quand tu parvins à ta saison dernière,
Vieux lion fatigué, sous ta blanche crinière,
Tu mourus longtemps plein de gloire et d'ennui.

AUGUSTE BARBIER

ՄԻՔԷԼ ԱՆՃԷԼՈՅ

Զի տրխուր են կերպարանք քո եւ ճակատ քոյին ծընգեալ,
Միքէլ Ա՛նճելոյդ վըսեմ, սիլ քարակոփըդ ծերունի .
Զարտեւանունըս քոյին ոչ մի արտօսը եթաց երբէք .
Զերդ ճանթէ՛ գողցես բընաւ երբէք դու ոչ ծիծաղեցար :

Աւանդ, կարի զօրաւոր կաթամբ սընոյց ըղքեղ Մուսա .
Արուեսան եղեւ միակ քո սէր՝ եւ առ ըղկեանսըդ բովանդակ .
Վաթսուն ամ հատեալ անցեր զեռատեսակ դու ասպարէզ,
Ոչ ըզսիրարդ հանգուցեալ զգորովելով սըրտիւ իւրք :

Ո՛վ հէք Պուօնարոդդի, քոյդ յաստիս լոկ երանութիւն՝
Խորախորհուրդ ինչ մեծութիւն սըպաւորել եղեւ ի կուճ,
Եւ՝ հըզօր որպէս զԱստուած՝ ահ արկանել հանդոյն նըմին :

Ուստի յորժամ դու հասեր ի յեղանակ քոյ ի յետին,
Ծերդ առիւծ վաստակարեկ, ընդ ըսպիտակ քոյով բաշով,
Մեռար ընդ երկար, լըցեալ փառօք եւ տաղտկանօք :

ՕԿԻԻՍԹ ՊԱՐՊԻԷ

LA LUTTE

Chaque nuit, tourmenté par un doute nouveau,
 Je provoque le sphinx, et j'affirme et je nie . . .
 Plus terrible se dresse aux heures d'insomnie
 L'inconnu monstrueux qui hante mon cerveau.

En silence, les yeux grands ouverts, sans flambeau,
 Sur le géant je tente une étreinte infinie,
 Et dans mon lit étroit, d'où la joie est bannie,
 Je lutte sans bouger comme dans un tombeau:

Parfois ma mère vient, lève sur moi sa lampe
 Et me dit, en voyant la sueur qui me trempe:
 « Souffres-tu, mon enfant? Pourquoi ne dors-tu pas? »

Je lui réponds, ému de sa bonté chagrine,
 Une main sur mon front, l'autre sur ma poitrine:
 « Avec Dieu cette nuit, mère, j'ai des combats. »

SULLY PRUDHOMME

ՄՐՑՈՒՄՆ

Ըզգիչեր ամենայն տանջեալ ի նոր ինչ տարակոյս,
 Զայնատուր լինիմ Սփինքսեայ եւ հաստատեմ եւ ուրանամ . . .
 Մոսկալի եւրս կանգնի յաչս իմ ի ժամըս տրքնութեան
 Անծանօթն անհեթեթ որ յիմ գըլուխ ցանդ յաճախէ:

Անշըշունջ՝ աչք մեծամեծս ըացեալք, անջան ի խաւարի,
 Ըզհրակայիւ պատասիլ փորձեմ անհուն գըրկարկութեամբ,
 Եւ յանձուկն իմ անկողին, ուստի մերժեալ է խնդութիւն,
 Մըրցեալ ոգորիմ անշարժ որպէս ի դամբանի:

Երբեմն եկեալ մօրս՝ ի վերայ իմ ըզկանթեղ իւր ամբառնայ
 Եւ ասէ ցիս՝ տեսեալ ըզքիրտն որ զիս թացեալ ողողանէն,
 « Ցաւք քեզ, իմ որդեակ, առ իմք ոչ նընջիցես դու: »

Պատասխանեմ նըմին յուզեալ ընդ բարութիւնն թախծալից,
 Մի ձեռն յիմ ճակատ եւ միւսն յիմոց կըրծից վերայ:
 « Ընդ Աստուծոյ զայս գիչեր, մայր իմ, ես տամ պատերազմունս: »

ՍԻԻԼԼԻ ԲՐԻԻՑՈՄ

DÉDAIN

Yo contra todos y todos contra yo.
Romance del Viejo Arias.

I

Qui peut savoir combien de jalouses pensées,
De haines, par l'envie en tout lieu ramassées,
De sourds ressentiments, d'inimitiés sans frein,
D'orages à courber les plus sublimes têtes,
Combien de passions, de fureurs, de tempêtes,
Grondent autour de toi, jeune homme au front serein?

Tu ne le sais pas, toi!— Car tandis qu'à ta base
La gueule des serpents s'élargit et s'écrase,
Tandis que ces rivaux, que tu croyais meilleurs,
Vont t'assiégeant en foule, ou dans la nuit secrète
Creusent maint piège infâme à ta marche distraite,
Pensif, tu regardes ailleurs!

Ou si parfois leurs cris montent jusqu'à ton âme,
Si ta colère, ouvrant ses deux ailes de flamme,
Veut foudroyer leur foule acharnée à ton nom,
Avant que le volcan n'ait trouvé son issue,
Avant que tu n'aies mis la main à ta massue,
Tu te prends à sourire et tu dis: « A quoi bon? »

ԳԱՄԱՀԱՆՔ

Ես հակառակ ամենեցուն և ամենեքին հակառակ ինձ.
Երբ թերթի Արիասը.

Ա.

Ո՛վ կարող իցէ զխել՝ քանի՛ խորհուրդք նախանձարեկք,
Ատելութիւնք՝ զոր մախանք ժողովեցին ամեն ուրեք,
Ծածուկ ոխութիւնք, թըշնամութիւնք աներասանք,
Փոթորիկք՝ բաւականք զլըսեմագոյն կըքել զըլուխս,
Քանի՛ն կիրք եւ կարիք, զայրուցք, մըրրիկք ամպրոպայոյդք
Որոտան շուրջ ըզքեւ, ս՛վ պատանիդ զուարթ ի ճակատ:

Դու զայդ անդիտանաս, Զի մինչ ոտիցդ ի դարչապարս
Լայնացեալ ջախջախի որկոր օձից խարամանեաց,
Մինչ ոտիքն այնոքիկ՝ զորս լաւագոյնս համարէիր՝
Խուռներամ զքեզ պաշարեն եւ կամ զանխուլ գաղտ ի գիշեր,
Զարաշուք ծուղակս յոյով փորեն քայլիցդ ըզբաղելոց,
Մտախոհ նայիս դու այլուր:

Կամ թէ երբեմն ցընդիդ ամբառնայցեն նոցին դոչիւնք,
Թէ բարկութիւնդ ըզլըրկին բացեալ ըզթուս իւր բոցեղէնս,
Շանթահարել ըզխանձեալն յանունդ խընդրէ գնոցին խուժան,
Մինչչեւ հրաբլթին զելս իւր զըտեալ բերանացեալ,
Մինչչեւ տակաւին արկեալ քո ձեռն ի լախտ քոցին,
Դու ի ժրպիտ հատանիս եւ ասես. « Զինչ իցէ օգուտ. »

Puis voilà que revient ta chère rêverie,
 Famille, enfance, amour, Dieu, liberté, patrie;
 La lyre à réveiller, la scène à rajeunir;
 Napoléon, ce dieu dont tu seras le prêtre;
 Les grands hommes, mépris du temps qui les voit naître,
 Religion de l'avenir!

II

Allez donc! ennemis de son nom! foule vaine!
 Autour de son génie épuisez votre haleine!
 Recommencez toujours! ni trêve, ni remord.
 Allez, recommencez, veillez, et sans relâche
 Roulez votre rocher, refaites votre tâche,
 Envieux!— Lui poète, il chante, il rêve, il dort.

Votre voix qui s'aiguise, et vibre comme un glaive,
 N'est qu'une voix de plus dans le bruit qu'il soulève.
 La gloire est un concert de mille échos épars,
 Chœurs de démons, accords divins, chants angéliques,
 Pareil au bruit que font dans les places publiques
 Une multitude de chars.

Il ne vous connaît pas.— Il dit par intervalles
 Qu'il faut aux jours d'été l'aigre cri des cigales,
 L'épine à mainte fleur; que c'est le sort commun;
 Que ce serait pitié d'écraser la cigale;
 Que le trop bien est mal; que la rose au Bengale
 Pour être sans épine est aussi sans parfum.

Եւ դառնան անդրէն անա սիրատենչիկ քո անդամունք,
 Ծընողք, Աստուած, սիւք մանկութեան, սէր, հայրենիք, ազատութիւն.
 Քընարն ում պէտք են զարթուցման, թատրըն կարօտ նորոց կենաց.
 Նարդէոն, աստուածն այն՝ ոյր լինիցիս դու քահանայ,
 Արքն աւագք՝ արհամարհանք ժամանակին յոր ծընանին,
 Հանդերձելոց դարուց կրօնք:

Բ

Աղէ, զն, դուք թըչնամիք անուան իւրում, ամբոխ ունայն,
 Ըսպառեցէք ըղհանձարով իւրով ըղչունչ ձեր զըլխովին.
 Միշտ ձեռն ի գործ նոր ի նորոյ արկէք. ոչ դուլ, ոչ խէթ խըղձի.
 Օհ, անդրէն ըսկըսարուք, հըսկեցէք ցանդ, եւ անդադար
 Թաւալեցէք ըզժայռ ձեր, զերկ ձեր այսրէն կատարեցէք,
 Նախանձնուք . . . Ինքըն քերթող՝ երգէ, նընչէ եւ երագէ:

Ձայն բարբառոյդ որ սըրեալ շառաչիցէ որպէս սուսեր,
 Է ձայն մի յաւեղեալ ի շոխնդ զոր նայն յարուցանէ.
 Դաշնակութիւն իմն են փառք՝ բիւր ցիր եւ ցան արձագանդաց,
 Պարք դիւաց, աստուածային երգակցութիւնք, զուարթնոց նըւագք,
 Զերդ շաչիւն զոր հանեն ի հրապարակս հասարակաց
 Արչաւասոյր կառաց հոյք:

Ինքն ըղձեղ ճանաչէ ոչ: Նըրեմն ասէ թէ կարօտին
 Աւուրք ամարայնոյ զըժուարալուր ձայնի ճըպունց,
 Եւ փըչոց՝ յուով ծաղկունք, թէ այս է բախտ հասարակաց,
 Թէ մեղ իցէ ըզճըպուուն՝ ոտից կոխան եզեալ ճըմէլ,
 Թէ չար է յոյժ բարին, թէ վարդ՝ որ ի Պէնկալ գեղախըթիթ՝
 Թէպէտ զերծ ի փըչոց՝ այլ զերկ եւս է յանոյշ հոտոյ:

Et puis, qu'importe? amis, ennemis, tout s'écoule.
 C'est au même tombeau que va toute la foule.
 Rien ne touche un esprit que Dieu même a saisi.
 Trônes, sceptres, lauriers, temples, chars de victoire,
 On ferait à des rois des couronnes de gloire
 De tout ce qu'il dédaigne ici!

Que lui font donc ces cris où votre voix s'enroue?
 Que sert au flot amer d'écumer sur la proue?
 Il ignore vos noms, il n'en a point souci,
 Et quand, pour ébranler l'édifice qu'il fonde,
 La sueur de vos fronts ruisselle et vous inonde,
 Il ne sait même pas qui vous fatigue ainsi

III

Puis, quand il le voudra, scribes, docteurs, poètes,
 Il sait qu'il peut, d'un souffle, en vos bouches muettes
 Eteindre vos clameurs,
 Et qu'il emportera toutes vos voix ensemble,
 Comme le vent de mer emporte où bon lui semble
 La chanson des rameurs!

En vain vos légions l'environnent sans nombre,
 Il n'a qu'à se lever pour couvrir de son ombre
 A la fois tous vos fronts;
 Il n'a qu'à dire un mot pour couvrir vos voix grêles,
 Comme un char en passant couvre le bruit des ailes
 De mille mouchérons!

Եւ զի փոյթ: Բարեկամք եւ թըշնամիք, անցանին ընաւք .
 Ի մի եւ նոյն գերեզման գընայ ամբոխն առ հասարակ .
 Ոչ մի ինչ ազդէ ոգւոյ՝ զոր Տէր ինքնին յափըշտակեաց .
 Աթոռք, գաւաղանք, դափնիք, տաճարք, կառք յաղթութեան,
 Արքայականս մարթ է փառաց պըտակս առնել ի բընաւից
 Զոր քամանէ նա աստէն:

Զինչ առնեն ապա նրմա գոչիւնքն յոր ձայն ձեր կերկերի .
 Զինչ օգուտ է դառն ալւոյն ի փրփրալոյ գխելօք նաւին .
 Անգիտանայ ըզձեր անուանս, ոչ զայնցանէ հողայ բընաւ .
 Եւ յորժամ առ ի խախտել զշինուած զոր նայն կառուցանէ,
 Քըրտունք ձերոց ճակատուց վըտակահոս ողողեն զձեզ,
 Նա չըգիտէ իսկ թէ ո՞վ ըզձեզ առնէ այսպէս աշխատ:

Գ

Եւ ապա, երբ կամիցի, զըպիրք, քերթողք եւ վարդապետք,
 Գիտէ կարող գու ի բերանսրդ պապանձեալս միով շընչով
 Կարկել ըզձեր աղաղակս:
 Եւ զի միահաղոյն ըզձեր բարբառս առեալ տարցի,
 Զոր օրինակ ծովուն հողմ տարեալ վարէ յի եւ կամի
 Զթիաւարացըն նըւագս:

Ընդունայն լեզէնք ձեր անհամարք պատեն ըզնա .
 Շատ է նրմա յառնել եւեթ առ ի ծածկել յանձինն ըտտուեր
 Ըզձեր ճակատս համօրէն .
 Շատ է նրմա բան մի միայն ի խափանել զանդօր ձեր ձայնս,
 Որպէս կառք ընդ անցաննին ըզշառաշիւն ծածկեն թեւոց
 Հաղարաւոր մըժեխաց:

AN SIE

Deine Augen sind nicht himmelblau,
 Dein Mund, er ist kein Rosenmund,
 Nicht Brust und Arme Lilien.
 Ach, welch ein Frühling wäre das,
 Wo solche Lilien, solche Rosen
 Im Thal und auf den Höhen blühten
 Und alles das ein klarer Himmel
 Umfänge, wie dein blaues Aug'!

UHLAND

ԱՌ ՆԱ

Աչիւնք քո չեն երկնակապոյտք,
 Բերան քո չէ բերան վարդի,
 Ծոց եւ ծրղիք քո չեն շուշանք,
 Ո՛հ, որպիսի լինէր գարուն,
 Թէ այսգունակ շուշանք եւ վարդք
 Բողբոջէին զարձամբք ու ի ձոր,
 Եւ թէ ըղբնան՝ երկին պայծառ
 Պատէր, զերդ քո կապոյտ աչիւնք:

ՌԻՉԼԱՆՏ

A quoi bon entendre
Les oiseaux des bois?
L'oiseau le plus tendre
Chante dans ta voix.

Que Dieu montre ou voile
Les astres des cieux!
La plus pure étoile.
Brille dans tes yeux.

Qu' Avril renouvelle
Le jardin en fleur!
La fleur la plus belle
Fleurit dans ton cœur.

Cet oiseau de flamme,
Cet astre du jour,
Cette fleur de l'âme,
S'appelle l'Amour.

VICTOR HUGO

Զի՞նչ օգուտ լըսել
Զթռչունս անտառայ .
Թռչուն գողարագոյն
Ի քոյդ երգէ ձայն :

Թո՞ղ յայտնէ , ծածկէ ,
Զաստեղս երկնից Տէր .
Աստղն մաքրագոյն
Շողայ քո յաչեր :

Թո՞ղ Ապրիլ նորէ ,
Զպարտէզն ի ծաղկի .
Գեղադոյն ծաղիկ
Ի քո սիրտ իրթթի :

Թռչունն այն բոցոյ ,
Աստղն արւընջեան ,
Մաղիկն այն հողւոյ ,
Սէր անուն ունի :

ՎԻՔԹՅՈՒ ՀԻԻԿՕ

LA JOIE

Pour une heure de joie unique et sans retour,
 De larmes précédée et de larmes suivie,
 Pour une heure tu peux, tu dois aimer la vie:
 Quel homme, une heure au moins, n'est heureux à son tour?

Une heure de soleil fait bénir tout le jour,
 Et quand ta main serait tout le jour asservie,
 Une heure de tes nuits ferait encore envie
 Aux morts, qui n'ont plus même une nuit pour l'amour.

Ne te plains pas, tu vis! Plus grand que misérable!
 Et l'univers, jaloux de ton cœur vulnérable,
 Achèterait la joie au même prix que lui;

Pour la goûter, si peu que cette ivresse dure,
 Les monts accepteraient l'éternelle froidure!
 L'Océan l'insomnie, et les déserts l'ennui!

SULLY PRUDHOMME

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ

Վասն անդարձ եւ մի միայն ուրախութեան ժամու միոյ,
 Ում արտասուք կարապետեն եւ ոյր ըզհետ գան արտասուք,
 Վասըն միոյ ժամու կարես եւ պարտ է քեզ սիրել ըզկեանս .
 Եւ ո՞ր մարդ՝ գէթ ժամ մի ո՛չ խցէ եւ ինքն երանելի:

Մի ժամ արեւու օրհնել տայ զտիւրն բովանդակ,
 Եւ թէպէտ զօրն ամենայն կայցէ քո ձեռն ըստըրկացեալ,
 Մի ժամ գիշերաց քոյոց դարձեալ արկցէ նախանձ
 Մեռելոց՝ որք չունին եւ ոչ գիշեր մի սիրելոյ:

Մի տըրտընջեր, կելով կեաս: Առաւել մեծ քան թէ թշուառ .
 Եւ աշխարհ ընդ խոցելի քոյն ընդ սիրտ նախանձարեկ,
 Գընեսցէ զուրախութիւն նովին գընովք որպէս եւ նայն:

Որչափ սուղ արբեցութիւնն եւ տեւեսցէ, յըմբռնանել զայն,
 Լերինք յանձն առնուցուն զյաւերժական ստամանիս,
 Անապատք ըզտաղտուկ, եւ Ովկիան ըզտըքնութիւն:

ՍԻԿԼԼԻ ԲՐԻԿՏՍՄ

Negli occhi porta la mia donna Amore;
 Per che si fa gentil ciò ch'ella mira:
 Ov' ella passa, ogni uom ver lei si gira,
 E cui saluta fa tremar lo core.

Sicchè, bassando il viso, tutto smuore,
 E d'ogni suo difetto allor sospira:
 Fuggon dinanzi a lei superbia ed ira:
 Aiutatemi, donne, a farle onore.

Ogni dolcezza, ogni pensiero umile
 Nasce nel core a chi parlar la sente;
 Onde' è beato chi prima la vide.

Qual ch' ella par quand'un poco sorride,
 Non si può dicer, nè tener a mente,
 Si è nuovo miracolo gentile.

DANTE

Յակամողիան ըզսէր կըրէ Տիկինն իմ .
 Յայն սակս՝ յոր ինչ յառի լինի այն սիրուն .
 Ընդ որ եւ գնայ՝ առ ինքն ամէն ոք դառնայ ,
 Եւ ում ողջոյն տայ բարախէ սիրտ նորուն :

Այնպէս զի բնաւք ակընկորեալ գունատին ,
 Եւ հառաչին յայնժամ զլուրեանց թերութիւնս .
 Խոյս յերեսաց նորին տան քէն եւ խրոխտանք ,
 Ինձ օգնեցէք , ախիսայք , զընել նրմին շուք :

Ամէն խորհուրդ խոնարհ , ամէն քաղցրութիւն ,
 Ծնանին ի սիրտ որոյ զբարբառ իւր լըսէ .
 Ուստի վնչ այնմ որ զինքըն նախ տեսանէ :

Զոր ինչ ի մեզմ ժըպտեղն իւրում երեւի
 Զէ մարթ ասել եւ ոչ սղանել ի մտի ,
 Այնչափ չըքնող ըսքանչելիք իմն է նոր :

ՏԱՆԴԷ

